

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 217.406 van 23 januari 2012
in de zaak A. 196.577/IX-6809**

In zake : Mike VREYS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Iris Exelmans
kantoor houdend te 3290 Diest
Schellekensberg 28
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de POLITIEZONE ZUIDERKEMPEN 5365
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Stijn Verbist en Pieter Thomaes
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Graaf van Hoornestraat 34
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 25 mei 2010, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de hoofdcommissaris korpschef van de politiezone Zuiderkempen 5365 van 24 maart 2010 waarbij Mike Vreys de lichte tuchtstraf “waarschuwing” wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Sofie De Doncker heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 januari 2012.

Staatsraad Jeroen Van Nieuwenhove heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Thierry Van Noorbeeck, die loco advocaat Iris Exelmans verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Kenny Gastmans, die loco advocaten Stijn Verbist en Pieter Thomaes verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Sofie De Doncker heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is inspecteur bij de lokale politie Zuiderkempen, waar in november 2009 een nieuw veiligheidscentrum, genoemd “de Marly”, in gebruik werd genomen.

Op 21 november 2009, op zijn eerste werkdag in het nieuwe gebouw, vertrekt de verzoeker samen met inspecteurs Gitte Van Egdom en Luc Iwankiw en met een arrestant om in de woning van de laatste een huiszoeking uit te voeren. Om vanuit het gebouw naar de aansluitende garages te gaan moet een beveiligde deur geopend worden door middel van een badge. De verzoeker krijgt

de deur blijkbaar niet onmiddellijk open. Zijn twee collega's raadden hem aan harder tegen de deur te duwen, omdat de deur blijkbaar al enige tijd klemde, waarna de verzoeker zijn schouder tegen de deur plaatst om die te openen. Door deze handelwijze werd het slot geforceerd: de dagschoot van de deur raakte geblokkeerd in de slotkast en de deur kon nadien niet meer op slot. Deze beschadiging werd door de verzoeker onmiddellijk aan zijn oversten gemeld.

3.2. Op 22 november 2009 bezorgt hoofdcommissaris en korpschef Cris Wandelseck een mail aan alle personeelsleden. In deze mail wordt onder meer het volgende gemeld:

“Beste mensen,

wij zitten nu in een prachtig functioneel gebouw. [...]

Het doet me enorm pijn dat er reeds vernielingen werden aangebracht door ondoordacht gebruik van het materiaal en dat een aantal essentiële regels van hygiëne blijkbaar niet bij iedereen zijn doorgedrongen :

- een deur langs het magazijn werd opengestampt. Nochtans zijn er verschillende andere mogelijkheden om een deur open te krijgen of het gebouw te verlaten bij defect van een slot. Resultaat: de deurstijl en het slot zijn zwaar beschadigd waardoor er ernstige kosten zijn en veel hinder. Wie dit zal betalen zal besproken worden op het politiecollege.

[...]”.

Deze mail wordt door de verzoeker als volgt beantwoord:

“Geachte Korpschef,

Inzake het eerste punt welke u aanhaalt betreur ik ten zeerste het feit dat u mijn verklaring terzake als gelogen beschouwt.

Gisteren heb ik u verklaard dat ik de deur met mijn schouder heb opengeduwde en niet met mijn voeten. Dit kan worden bevestigd door inspecteurs Iwankiw en Van Egdom welke achter mij stonden met een gearresteerd persoon. Zij gaven mij de raad harder te duwen gezien de deur klemde. Ik heb ook niet meteen op de deur afgelopen met brute kracht (wat u mij ook gisteren verwijtte).

Ik heb voordien geen rondleiding gehad in de nieuwbouw en ik ben ook niet op de hoogte hoe de deuren al dan niet dienen bediend te worden. Ik heb mijn collega's gade geslaan en ik zag dat je moest wachten tot het groene lampje aanging voor je de deur kon openduwen. Ik heb dit eerst ook gewoon geprobeerd op de bewuste deur. De deur deed echter niets waardoor ik mij tot mijn collega's wendde en aan hen vroeg of ik iets mis deed. Men verklaarde mij dat de deur klemde en dat ik harder moest duwen. Hierop heb ik opnieuw met de badge langs de sensor bewogen en heb ik gewacht op het groen lampje.

Daarna heb ik harder geduwd. De deur ging gedeeltelijk open, ze stond hierna ongeveer 1cm open. Ik weet niets over het mechanisme van de deur en stelde vast dat ze opnieuw niet meer bewoog. Ik heb getracht opnieuw te badgen en de deur dicht te trekken. Mijn collega's achter mij zeiden me opnieuw dat de deur al een tijdje klemt waaruit ik besloot dat (gezien het een nieuwe deur is) ze vermoedelijk niet is afgeregeld en in de deurkader klemde, gezien ze reeds 1cm open stond en niet meer in het slot kon zitten.

Ik heb opnieuw gebadged en ik heb de deur met mijn schouder open geduwd. Toen stelde ik vast dat het schot van de deur voorbij de voorziene inkeping achter de deurkader is blijven haken met de bijkomende schade tot gevolg. Het is niet mijn bedoeling geweest schade te berokkenen. Ik was op geen ogenblik buiten mijn zinnen en ik heb zeer rustig gehandeld naar wat ik dacht dat juist was zonder overmatig geweld te gebruiken.

Ik heb vervolgens de schade aan de deur gemeld bij Joris en Ludo.

Als u van mening bent dat de deur werd opengetrapt kan ik u enkel verzekeren dat ik er niet op heb getrapt en dat dit dan moet gebeurd zijn voor ik aan deze deur stond.”

De korpschef gelast op dezelfde datum hoofdcommissaris Guido Schellekens met het uitvoeren van een grondig onderzoek.

3.3. Op 8 december 2009 bezorgt hoofdcommissaris Guido Schellekens het resultaat van een onderzoek, na onder meer een gesprek met de verzoeker en met zijn twee collega's die aanwezig waren bij het incident.

3.4. Op 10 december 2009 gelast de korpschef hoofdcommissaris Guido Schellekens tot het starten van een tuchtonderzoek.

3.5. Op 26 januari 2010 verhoort hoofdcommissaris Guido Schellekens de verzoeker, die het volgende verklaart:

“Vraag: Wanneer en onder welke omstandigheden zijn de feiten gebeurd ?

Antwoord :

Het betrof mijn eerste werkdag in de nieuwbouw. Voordien had ik nog geen voet in de nieuwbouw gezet. Ik was dus ook niet vertrouwd met de nieuwbouw. Ik kreeg onmiddellijk mijn eerste opdracht om met inspecteurs Iwankiw en Van Egdom een huiszoeking te gaan uitvoeren bij een verdachte die in de cel zat. Ik heb van inspecteur Van Egdom een badge in ontvangst genomen welke zij op mijn vraag had verkregen van de directeur materiële middelen. We hebben de persoon uit de cel gehaald waarbij ik kon opmerken

hoe mijn collega's hun badge gebruikten aan de deuren. Gezien ik nog niet vertrouwd was met de omgeving zijn we dezelfde weg teruggegaan als hoe we zijn binnengekomen. De eerste keer of een van de eerste keren dat ik mijn badge gebruikte was aan de betreffende deur. Daar hebben de feiten zich afgespeeld.

Vraag : Welke manipulaties hebt u gesteld om de betreffende deur te openen ?

Ik heb de badge genomen tussen duim en wijsvinger en de badge bewogen tegen het plaatje met de drie lampjes op. Ik hoorde toen een 'tuut-toon' en ik hoorde ook nog een mechanisch geluid. Gezien mijn observaties van mijn collega's veronderstelde ik dat de deur kon geopend worden. Ik heb de klink van de deur met mijn rechterhand vastgenomen en ik heb geduwd. Er gebeurde echter niets, waarop ik mij omdraaide naar mijn collega's en hen vroeg of dit normaal was. Een van mijn collega's heeft mij gezegd dat de deur al een tijdje klemde en dat ik harder moest duwen. Ik heb opnieuw met de badge voor het plaatje bewogen, ik hoorde opnieuw de 'tuut-toon' en een mechanisch geluid. Ik heb opnieuw de klink vastgenomen en iets harder dan voordien geduwd. De deur gaf een stuk mee, ik bedoel daarmee dat ze ongeveer 1 cm. open stond. Ik kon mijn vingers steken achter het deurkozijn en voor de deur. Ik zag dat het dagschot uit de voorziene opening was. Ik draaide mij om naar mijn collega's voor verdere uitleg maar zij haalden hun schouders op. Zij herhaalden wat zij al wisten namelijk dat deze deur klemde en dat zij dit al van veel collega's gehoord hadden. Opnieuw heb ik mijn badge gebruikt zoals hierboven omschreven. Ik kreeg opnieuw de 'tuut-toon' maar ik weet niet meer of ik bij deze gelegenheid het mechanische geluid heb gehoord. Ik heb toen aan de klink getrokken. Ik had de bedoeling om eerst de deur dicht te trekken. Dat was niet meer mogelijk. Ik bedoel daarmee dat ik de deur niet meer kon dicht trekken. Zij bleef dus ongeveer 1 cm open staan. Ik maakte toen voor mezelf uit dat de collega's gelijk hadden over het feit dat de deur klemde. Ik was dus van mening het niet aan het slot lag maar dat de deur zelf klemde in de deurkader. Ik heb toen voor de vierde keer mijn badge gebruikt. Opnieuw op de 'tuut-toon' gewacht en ook gekregen en daarna heb ik met mijn rechterhand de klink van de deur vastgenomen en met mijn rechterschouder tegen de deur geduwd. Het was een korte duw. Ik hoopte de frictie tussen de deur en de deurkader te kunnen overwinnen met deze korte duw. Klaarblijkelijk was er iets anders mis met de deur want nadat deze was opengegaan stelde ik beschadigingen vast aan het slot van de deur en aan een metalen plaatje van de deurkader. Toen ik het slot nader bestudeerde stelde ik tot mijn verbazing vast dat er vlak naast elkaar twee openingen in de deurkader zijn waar de dagschoot voorbij moet en waar deze mogelijk in past. Ik vermoed dat dit iets met het effect kan te maken hebben.

Vraag :

Wat hebt u gedaan om dit voorval te melden ?

Antwoord:

Ik ben onmiddellijk naar een aanwezige teamchef geweest. Het betreft Joris Van Genechten. Ik heb hem gemeld dat de deur stuk was. Dan kwam ik mijn eigen teamchef Ludo Carens tegen en ik heb hem eveneens in kennis gesteld van de feiten. Toen ben ik samen met de collega's de opdracht inzake de huiszoeking gaan uitvoeren. Ik ben van mening dat ik niet de enige verantwoordelijke ben voor de schade aan deze deur. Volgens mij is degene die de deur geplaatst heeft de verantwoordelijke voor de schade aan deze deur omdat ze volgens mij fabricagefouten of installatiefouten vertoonde. Ik ben volgens mij de zoveelste in een lange rij die hinder ondervond bij het openen van de deur waarbij het slot van de deur en de deurkader telkens verder aftakelden. Ik heb vastgesteld dat er een stukje ijzer krom stond aan de deurkader waardoor mogelijks de dagschoot hierachter is blijven hangen. De dagen nadien heb ik een aantal andere deuren nader bekeken en hetzelfde euvel vastgesteld. Ik bedoel hiermee dat er bij verschillende deuren twee openingen zijn waarin de dagschoot past en dat de deurkader reeds krom staat ter hoogte van het slot. Ik had zeker en vast niet de bedoeling om verdere schade aan de deur te berokkenen. Ik zag dus niet direct een probleem. Ik dacht dat als die deur klemt dan kan die op een normale manier geopend worden zonder schade te berokkenen. Ik heb inmiddels van verschillende collega's vernomen dat zij voor het voorval eveneens moeilijkheden hadden om deze deur te openen. Ik zal u de namen van deze collega's overmaken. Als dat iets kan bijdragen aan mijn verklaring wens ik dat deze collega's gehoord worden. Ik heb niet anders gehandeld dan verschillende collega's voor mij. Want tenslotte hebben verschillende collega's mij verklaard dat de deur klemde. Waaruit men dus kan besluiten dat er een zekere weerstand moest overwonnen worden om de deur te openen. Ik ben gewoon de laatste in het rijtje geweest aan die deur voordat deze het volledig liet afweten. Ik heb dit dan ook onmiddellijk gemeld omdat ik niets te verbergen heb. Ik kan dit niet zeggen voor ander materiaal, infrastructuur en voertuigen die ik in beschadigde toestand aantref en waarvoor niemand iets durft te melden.”

Op 29 januari 2010 wordt inspecteur Gitte Van Egdom verhoord. Zij verklaart het volgende:

“Mike was het eerst bij de deur. Ik had bij aanvang van de dienst de badge aan Mike gegeven. Ik had deze de dag voordien bij de directeur materiële middelen afgehaald omdat Mike door afwezigheid niet in de mogelijkheid was de badge zelf af te halen. Toen hij aan de deur kwam heeft hij de badge correct gebruikt, ik bedoel daarmee dat hij de badge voor het plaatje met de drie lampjes hield. We konden een geluidssignaal horen. Mike duwde daarna tegen de deur maar deze ging niet open. Ik had voordien ook al ondervonden dat de deur een beetje moeilijk opende dus heb ik tegen Mike gezegd dat hij een beetje harder moest duwen want dat de deur klemde. Hij heeft dan nog verschillende malen gebadged maar het enige wat hij bereikte was dat op een gegeven ogenblik de deur ongeveer één centimeter open stond. Hij heeft dan

nogmaals de badge gebruikt en zijn schouder tegen de deur gezet waardoor deze uiteindelijk opende. Ik wens te verduidelijken dat hij zeker niet ‘met volle geweld’ zijn schouder tegen de deur heeft gezet. Wij zijn toen verder gegaan om de huiszoeking uit te voeren.”

Op dezelfde dag werd inspecteur Luk Iwankiw verhoord. Hij verklaart het volgende:

“Op 20 november 2010 [lees: 21 november 2009] bevond ik mij samen met Gitte Van Egdom, Mike Vreys en een arrestant in het veiligheidscentrum. Wij hadden de arrestant uit de cel gehaald want we hadden de opdracht gekregen om een huiszoeking bij de arrestant uit te voeren. Wij begaven ons naar de deur die toegang geeft tot de garage. Mike was het eerst bij de deur. Toen hij aan de deur kwam heeft hij de badge correct gebruikt, ik bedoel daarmee dat hij de badge voor het plaatje met de drie lampjes hield. Wij konden een geluidssignaal horen. Mike duwde daarna tegen de deur maar deze ging niet open. Ik denk dat ik toen tegen Mike gezegd heb dat hij een beetje harder moest duwen want dat de deur klemde. Iedereen wist dat deze deur al van bij de aanvang klemde want iedereen had problemen bij het openen van deze deur. Hij heeft dan nog verschillende malen gebadged maar het enige wat hij bereikte was dat op een gegeven ogenblik de deur ongeveer één centimeter open stond. Hij heeft dan nogmaals de badge gebruikt, de deur terug dichtgetrokken, nogmaals gebadged en vervolgens zijn schouder tegen de deur gezet waardoor deze uiteindelijk opende. Ik wens te verduidelijken dat hij zeker niet ‘met volle geweld’ zijn schouder tegen de deur heeft gezet. Wij zijn toen verder gegaan om de huiszoeking uit te voeren.”

3.6. Op 12 februari 2010 wordt door de korpschef een inleidend verslag opgesteld waarbij voorgesteld wordt de verzoeker de lichte tuchtstraf van de waarschuwing op te leggen.

3.7. Op 14 maart 2010 bezorgt de raadsman van de verzoeker een verweerschrift, alsook een verzoek om te worden gehoord.

3.8. Op 23 maart 2010 wordt de verzoeker verhoord en overhandigt zijn raadsman een pleitnota. In die pleitnota wordt onder meer gesteld dat de voorgestelde tuchtstraf een schending van artikel 3 van de tuchtwet uitmaakt omdat de verzoeker een beoordelingsfout wordt verweten maar er geen tuchtstraf kan worden opgelegd, nu blijkt dat er nergens gerechtvaardigd wordt waarom

deze beoordelingsfout onverschoonbaar zou zijn. De verzoeker stelt ook dat hij, gelet op de concrete omstandigheden waarin de feiten gebeurd zijn, gehandeld heeft zoals een doorsnee personeelslid zou gehandeld hebben en dat de overheid in ieder geval geen kwade trouw in zijn hoofd bewijst. Tot slot vraagt de verzoeker om alle collega's te verhoren die voordien eveneens problemen hebben gekend bij het openen van de deur.

3.9. Bij de bestreden beslissing van 24 maart 2010 wordt aan de verzoeker de lichte tuchtstraf van “waarschuwing” opgelegd. Deze beslissing is onder meer als volgt gemotiveerd:

“2. Uiteenzetting van de feiten, omstandigheden en gevolgen

2.1 Uiteenzetting van de feiten en omstandigheden

Mike Vreys bevond zich samen met de inspecteurs Gitte van Egdom en Luc Iwankiw in het veiligheidscentrum De Marly. In hun gezelschap was een geboeide arrestant. Het was hun bedoeling met de arrestant het gebouw te verlaten om in zijn woning een huiszoeking uit te voeren. Zij begaven zich daartoe naar de deur die vanuit het complex uitgaat op de garage voor de dienstvoertuigen. Mike Vreys gebruikte zijn badge met de bedoeling de deur te openen. Hij kreeg een groen signaal op badgelezer en een geluidssignaal, wat betekende dat de deur geopend kon worden. Toen hij tegen de deur duwde ging deze echter niet open. De aanwezige collega's hadden voordien ondervonden dat deze deur klemde en zij gaven Mike Vreys de raad iets harder te duwen. Opnieuw gebruikte Mike Vreys zijn badge, kreeg het groene lichtsignaal en het geluidssignaal ter indicatie dat de deur kon geopend worden. Ditmaal duwde hij harder maar ook dan ging de deur niet volledig open. Door harder te duwen stond de deur nu ongeveer 1 cm open en klemde. Mike Vreys gebruikte nu voor de derde keer zijn badge en kreeg opnieuw het groene lichtsignaal en het geluidssignaal. Ditmaal probeerde Mike Vreys de deur te openen door ze eerst terug dicht te trekken en vervolgens zijn schouder ertegen te zetten. M.a.w. hij gebruikte zijn schouder om te duwen. Hierdoor kon hij de deur openen.

[...]

5. Vaststaan, kwalificatie en toerekening van de feiten

Gelet op de feitelijke elementen vervat in het dossier,

5.1. meen ik dat de feiten vaststaan doordat deze blijken uit het voorafgaand onderzoek. In uw verhoor beweerde u dat u tot viermaal toe heeft getracht de deur te openen. Dit wordt echter tegengesproken door het logboek van de toegangscontrole waaruit blijkt dat u om 8.17 uur driemaal en niet viermaal de badge heeft gebruikt in een poging de deur te openen. Het was

evenmin de eerste keer dat u de badge gebruikte. Uit het logboek van de toegangscontrole blijkt dat u om 07.37 uur, dus 40 minuten voor de feiten, de badge succesvol gebruikte om u langs dezelfde deur toegang tot het gebouw te verschaffen. Om 07.38 uur opende u opnieuw succesvol dezelfde deur, ditmaal om u toegang tot de garage te verschaffen.

5.2. meen ik dat deze feiten u kunnen worden toegerekend doordat in het voorafgaand onderzoek geen verzachtende, verschonende of rechtvaardigende omstandigheden kunnen worden gevonden voor dit resultaat. U was via de collega's immers op de hoogte van het feit dat deze deur klemde. Hierdoor had u voorzichtiger moeten handelen dan zonder die kennis. In tegenstelling daarmee verkoos u meer kracht tegen de deur te zetten met de beschadiging tot gevolg. Dat deze deur klemde was inderdaad gekend. Over dat feit bestaat geen discussie. Daarom ben ik van oordeel dat het niet nuttig is overige personeelsleden te horen om een al vaststaand feit te bevestigen. Uw verzoek om alle gebruikers van het badgesysteem te horen heeft geen enkele meerwaarde. Uit het logboek van de toegangscode blijkt tevens dat verschillende personeelsleden dezelfde problemen hadden om deze deur te openen. Ook zij gebruikten verschillende keren hun badge in een poging de deur te openen. Geen van hen ging echter over tot dermate gebruik van kracht dat de deur hierdoor beschadigd werd. Met deze vaststelling is dan ook bewezen dat de overige personeelsleden, in dezelfde concrete omstandigheden geplaatst hebben gekozen voor een andere oplossing. Het wordt u niet verweten de deur opzettelijk te hebben beschadigd maar wel hebt u, gelet op het voorgaande een onverschoonbare beoordelingsfout gemaakt.

[...]

Beslissing

[...]

Omtrent de verschoonbaarheid van de beoordelingsfout

[...]

Beoordelingsfouten binnen de uitvoering van de dienstopdracht kunnen enkel in aanmerking komen als een tuchtvergrijp indien vaststaat dat ze onverschoonbaar zijn en, gelet op de concrete omstandigheden van de zaak, normaliter niet zouden gemaakt geweest zijn door het doorsnee personeelslid dat in dezelfde omstandigheden zijn taken te goeder trouw zou hebben uitgevoerd. In punt 4.2 van het inleidend verslag dat u werd overhandigd op 12 februari 2010, brachten wij al ter kennis dat er geen discussie bestaat over het occasioneel disfunctioneren van de betrokken deur. Wij verwezen daarvoor naar het logboek van de toegangscontrole. Een uittreksel van dit logboek werd eveneens aan het tuchtdossier toegevoegd. U vroeg en kreeg een kopie van het tuchtdossier op 16 februari 2010. In dit uittreksel kon u lezen dat: er op 20 november 2009 maar liefst 107 manipulaties aan de betrokken deur waren. Bij 22 manipulaties werkte de deur niet. Dit wil zeggen dat de personeelsleden geen toegang kregen tot het gebouw of de garage. Bij de 85 overige manipulaties op 20 november 2009 werkte de deur naar behoren. De 22 manipulaties waarbij de deur niet opende werden uitgevoerd door 7 verschillende personen. Geen enkel van deze 7 personen koos voor de

oplossing die u aan het probleem gegeven hebt. Geen enkele van deze personen koos er dus voor om de deur te forceren. Op datum van de feiten 21 november 2009 waren er voor uw manipulatie om 8.17 uur 26 manipulaties. Daarvan waren er 9 disfunctioneel. In 17 gevallen werkte de deur wel correct. De 9 disfunctionele manipulaties werden uitgevoerd door 3 verschillende personen. Ook hier koos geen enkele van deze personeelsleden voor de oplossing om de deur te forceren. Samengevat: op 20 en 21 november 2009 werden 10 personen met het identieke probleem geconfronteerd. Géén enkele van deze 10 personen koos voor de oplossing die u aan het probleem gaf, namelijk de deur forceren. Zij kozen allen voor een andere oplossing waardoor géén schade aan de deur werd toegebracht. Hiermee is bewezen dat uw beoordelingsfout onverschoonbaar was omdat 10 overige personeelsleden in identiek dezelfde omstandigheden geplaatst, de situatie anders hebben beoordeeld en bijgevolg een andere oplossing aan het probleem hebben gegeven.”

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunten van de partijen

4. De verwerende partij werpt op dat de tuchtsanctie van de waarschuwing de laagst mogelijke van de lichte tuchtstraffen is en dat het enkel een aanmaning inhoudt die de tuchtoverheid aan een personeelslid richt. De verzoeker kon bovendien een aanvraag tot herziening indienen voor zover hij een nieuw element aantoont. De verzoeker haalt in zijn verzoekschrift een aantal nieuwe elementen aan en had dan ook een aanvraag tot herziening moeten indienen. Bovendien wordt de opgelegde tuchtstraf van rechtswege uitgewist na een periode van twee jaar voor zover er binnen die termijn geen nieuwe tuchtstraf wordt opgelegd. De verzoeker beschikt dan ook niet over het vereiste belang.

5. De verzoeker repliceert dat hij door de bestreden beslissing schade lijdt doordat zijn carrièremogelijkheden beperkt worden. Ook lichte tuchtstraffen zijn griefhoudend voor diegene aan wie ze worden opgelegd en houden een morele schade in. Ook na de uitwissing van de vermelding van de tuchtstraf zal de verzoeker een moreel belang blijven behouden bij de vernietiging ervan. De verzoeker brengt geen “nieuwe elementen” aan in zijn

verzoekschrift en de verwerende partij vermeldt ook niet over welke “nieuwe elementen” het gaat.

Beoordeling

6. Artikel 57bis, tweede lid, van de tuchtwet laat de politieambtenaar, die bestraft is met een lichte tuchtstraf, toe -zonder dat zulks aan enige termijn gebonden is- een aanvraag tot herziening van de tuchtstraf in te dienen bij de hogere tuchtoverheid voor zover hij een nieuw element aantoonst. Met deze procedure tot herziening heeft de wetgever beoogd het bestuur in de mogelijkheid te stellen voorbij te gaan aan het definitief karakter van een tuchtstraf wanneer een nieuw feit plaatsvindt of een element aan het licht komt dat niet gekend was op de dag van de eindbeslissing en dat twijfel doet rijzen over de schuld van het gestrafte personeelslid (Parl. St. Kamer, 2000-2001, nr. 50-1173/1, p. 16).

De procedure tot herziening is een uitzonderlijke procedure die het bestuur de mogelijkheid biedt terug te komen op tuchtstrafbeslissingen, ook wanneer zij definitief geworden zijn. Het is geen nieuwe beroepsmogelijkheid tegen een opgelegde tuchtstraf maar een procedure die volledig losstaat van de genomen eindbeslissing en waarop enkel een beroep kan worden gedaan wanneer zich een nieuw feit voordoet met betrekking tot de schuldvraag van de gestrafte ambtenaar. De verwerende partij verduidelijkt niet welke nieuwe feiten in het verzoekschrift zouden zijn aangebracht en die een beroep op de procedure tot herziening zouden wettigen.

Het indienen van een herzieningsaanvraag heeft derhalve geen invloed op de termijn om de eindbeslissing met een annulatieberoep te bestrijden en is ook niet relevant voor de beoordeling van het belang bij het annulatieberoep tegen de eindbeslissing, aangezien in de herzieningsprocedure enkel de vraag naar de schuld van de gestrafte ambtenaar aan bod komt.

7. De eventuele uitwissing van een tuchtstraf heeft enkel gevolgen voor de toekomst en maakt de tuchtstraf zelf niet ongedaan. Aangezien de opgelegde tuchtstraf een afkeuring impliceert van de wijze waarop de verzoeker zijn functie heeft uitgeoefend, heeft hij ook bij een uitwissing van de tuchtstraf ten minste nog een moreel belang bij de vernietiging van de bestreden beslissing.

8. De exceptie is niet gegrond.

V. Onderzoek van het zesde, zevende en achtste middel

Standpunten van de partijen

Zesde middel

9. In een zesde middel wordt de schending aangevoerd van de zorgvuldigheidsplicht, van de redelijkheidsplicht en van de objectiviteitsplicht.

De verzoeker argumenteert dat hij herhaaldelijk heeft gevraagd om de andere collega's te verhoren die de deur eveneens hebben gebruikt. Daardoor zou kunnen worden aangetoond dat zij ook moeilijkheden ondervonden met de deur en eveneens tegen de deur hadden moeten duwen omdat die klemde. Aldus zou blijken dat de verzoeker heeft gehandeld zoals ook andere collega's hadden gedaan en dat de deur reeds beschadigingen vertoonde aan de binnenzijde van het mechanisme. Door deze bijkomende verhoren niet uit te voeren heeft de tuchtoverheid onzorgvuldig gehandeld bij de feitenvinding. Zij heeft bovendien de verzoeker een onverschoonbare beoordelingsfout verweten, maar heeft zelf geen enkel verschoonbaar element beoordeeld zoals aangebracht door de verzoeker, hetgeen een schending inhoudt van de rechten van verdediging van de verzoeker. De tuchtoverheid schendt de objectiviteitsplicht doordat zij reeds van bij de aanvang heeft aangenomen dat de verzoeker diegene was die de deur heeft beschadigd.

10. De verwerende partij repliceert vooreerst dat niet wordt weergegeven welke rechtsregels of rechtsbeginselen geschonden worden geacht en ook niet hoe zij geschonden zouden zijn. Voorts stelt zij dat de kernvraag niet is of de verzoeker de deur heeft beschadigd -hetgeen vaststaat- maar of de handelwijze van de verzoeker een onverschoonbare beoordelingsfout inhoudt die moet leiden tot een tuchtstraf. Het was genoegzaam bekend dat de deur klemde en dat verscheidene personeelsleden moeilijkheden hadden bij het openen van de deur. Het onverschoonbaar element bestaat niet uit de beschadiging, maar uit de wijze waarom de verzoeker de deur, wetende dat ze klemde, met bruto geweld meende te moeten openen waardoor die deur dermate beschadigd werd dat ze onbruikbaar werd en moest worden vervangen. Geen enkel ander personeelslid gebruikte in die mate kracht bij het openen van de deur. Dit wordt ook duidelijk weergegeven in de bestreden beslissing.

11. De verzoeker stelt in zijn memorie van wederantwoord dat de verwerende partij ten onrechte opwerpt dat het middel niet duidelijk zou zijn, aangezien zij erin is geslaagd om het middel grondig te bespreken. Voorts argumenteert de verzoeker dat het tijdstip van de beschadiging vast moet staan om ze te kunnen toerekenen aan de verzoeker. Door na te laten de collega's die de deur voordien hebben gebruikt te ondervragen, schendt de tuchtoverheid haar plicht tot zorgvuldige feitenvinding. De verwerende partij erkent dat er problemen waren met de deur maar legt aan de verzoeker toch een tuchtsanctie op wegens een onverschoonbare fout. Dit laatste veronderstelt evenwel dat de beschadiging kan worden toegerekend aan de verzoeker, hetgeen niet het geval is. De verzoeker heeft zeker geen "bruto geweld" gebruikt, hetgeen ook blijkt uit de verklaring van inspecteur Gitte Van Egdom. De verwerende partij hanteert foutieve feiten om tot de tuchtsanctie te komen.

12. De verwerende partij argumenteert in haar laatste memorie nog dat de term "bruto geweld" niet in de bestreden beslissing wordt gebruikt en dat ze in het kader van het onderhavige annulatieberoep enkel wordt gebruikt als metafoor voor de onverschoonbare wijze waarop de deur met kracht werd

geforceerd. In de bestreden beslissing is sprake van “een dermate gebruik van kracht”. Overigens wordt de term “geweld” in Van Dale omschreven als een “uiting van kracht” of een “kracht die met hevigheid wordt uitgeoefend” en de term “bruut” als “ruw”. Voorts is uit het tuchtonderzoek gebleken dat de toegangsdeur vóór het “vermaledijde optreden” van de verzoeker weliswaar klemde, maar telkens opnieuw in het slot viel. Op 20 november 2009 klemde de deur bij 22 van de 107 openingen en op 21 november bij 9 van de 26 openingen. De verzoeker zette echter op een dermate hevige wijze zijn schouder tegen de deur dat de essentiële en dure toegangsdeur onherroepelijk werd beschadigd en niet meer op slot kon. Aangezien hij de deur die ochtend al twee keer had gebruikt, kende hij de problematiek.

Het ondervragen van andere personeelsleden had volgens de verwerende partij geen zin, aangezien de verzoeker niet betwist dat de deur nog op slot kon vóór de forcering ervan door de verzoeker en nadien niet meer op slot kon. De tien collega's die voordien met een klemmende deur werden geconfronteerd zijn er allen in geslaagd de deur te openen zonder hem te forceren. Het onverschoonbaar karakter van de tuchtstraf schuilt precies in het gegeven dat de verzoeker de deur met “een dermate gebruik van kracht” forceerde, terwijl tien collega's de deur probleemloos open kregen zonder de deur onherroepelijk te moeten forceren.

Zevende middel

13. In een zevende middel wordt de schending aangevoerd van artikel 3 van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten, van de redelijkheidsplicht en van de zorgvuldigheidsplicht.

De verzoeker stelt dat hij gehandeld heeft zoals elke andere zorgvuldige politieagent en dat collega's hem zelfs hadden geadviseerd om een duw te geven tegen de geblokkeerde deur, omdat zij zelf de deur voordien ook op

die wijze hadden kunnen openen. De huiszoeking moest bovendien binnen korte tijd gebeuren en er was een arrestant aanwezig. De verzoeker had zeker niet de bedoeling de deur te beschadigen en heeft de beschadiging ook onmiddellijk gemeld. Hij heeft dan ook geen feiten gepleegd die de waardigheid van zijn ambt in het gedrang kunnen brengen. De tuchtoverheid geeft niet weer waarin precies de onverschoonbaarheid van zijn beoordelingsfout zou zijn gelegen.

14. De verwerende partij repliceert vooreerst dat niet afdoende wordt weergegeven welke rechtsregels of rechtsbeginselen geschonden worden geacht en ook niet hoe zij geschonden zouden zijn. Voorts herneemt zij in wezen haar verweer over het zesde middel en concludeert dat niet wordt aangetoond op welke wijze de aangehaalde wetsbepaling en de twee aangehaalde beginselen geschonden zouden zijn.

15. De verzoeker stelt in zijn memorie van wederantwoord dat de verwerende partij opnieuw ten onrechte opwerpt dat het middel niet duidelijk zou zijn, aangezien zij erin is geslaagd om het middel grondig te bespreken. Voorts merkt hij op dat de verwerende partij niet bewijst dat de verzoeker de beschadiging alleen heeft aangebracht, dat de verzoeker bruto geweld heeft gebruikt, dat andere collega's geen geweld hebben gebruikt om de deur te openen. Evenmin toont de verwerende partij aan waarin het onverschoonbaar karakter van de beoordelingsfout is gelegen, nu hij hetzelfde heeft gedaan als de andere collega's.

16. De verwerende partij formuleert in haar laatste memorie de argumentatie die hiervoor reeds bij het zesde middel werd weergegeven.

Achtste middel

17. In een achtste middel wordt de schending aangevoerd van de motiveringsplicht.

De verzoeker stelt dat de motivering tegenstrijdigheden bevat, aangezien wordt gesteld dat de verzoeker niet wordt verweten dat hij de deur zou hebben beschadigd, maar wel dat hij een fout zou hebben begaan in de manipulatie van de deur. De verzoeker ziet alleszins niet in waarin het verschil tussen beide is gelegen. Voorts wordt de verzoeker een onverschoonbare beoordelingsfout verweten zonder dat wordt vermeld waarin de onverschoonbaarheid van zijn fout is gelegen. De verzoeker stelt dat zijn andere collega's hetzelfde hebben gedaan, dat hij een perfecte staat van dienst heeft en dat hij nooit eerder een dergelijke situatie heeft meegemaakt, laat staan iets beschadigd. De bestreden beslissing bevat een theoretische uiteenzetting die niet wordt toegepast op de concrete situatie van de verzoeker, waardoor hij niet weet waarop de tuchtoverheid zich heeft gebaseerd om hem deze tekortkoming aan te rekenen.

18. De verwerende partij repliceert vooreerst dat niet afdoende wordt weergegeven welke rechtsregels of rechtsbeginselen geschonden worden geacht en ook niet hoe zij geschonden zouden zijn. Voorts herneemt zij in wezen haar verweer over het zesde middel en concludeert dat niet wordt aangetoond op welke wijze de motiveringsplicht geschonden zou zijn.

19. De verzoeker stelt in zijn memorie van wederantwoord dat de verwerende partij opnieuw ten onrechte opwerpt dat het middel niet duidelijk zou zijn, aangezien zij erin is geslaagd om het middel grondig te bespreken. Voorts merkt hij op dat hij naast zoveel collega's een beschadigde deur openduwte uit noodzaak en dat hij die beschadiging gaat melden, waarna wordt aangenomen dat de beschadiging bij hem is ontstaan en dat hij een onverschoonbare beoordelingsfout zou hebben gemaakt door een daad die andere collega's ook hebben gesteld en hem zelfs hebben aangeraden. Het is niet duidelijk waarom alleen de verzoeker daarvoor gestraft moet worden.

20. De verwerende partij formuleert in haar laatste memorie de argumentatie die hiervoor reeds bij het zesde middel werd weergegeven.

Beoordeling

21. De ontvankelijkheidsexceptie van de verwerende partij met betrekking tot de onduidelijke formulering van de drie middelen kan niet worden aangenomen. Vooreerst worden de rechtsregels en de rechtsbeginselen die de verzoeker geschonden acht, duidelijk aangewezen. Voorts wordt in het verzoekschrift op voldoende duidelijke wijze uiteengezet hoe de verzoeker die rechtsregels en rechtsbeginselen geschonden acht. Overigens is de verwerende partij er voor die drie middelen in geslaagd om op omstandige wijze op de door de verzoeker uiteengezette grieven te antwoorden.

22. Tuchtmaatregelen zijn erop gericht een ambtenaar te bestraffen voor een schuldige gedraging of tekortkoming. Het element schuld is bijgevolg een wezenlijk gegeven van elke tuchtvordering, zonder hetwelk geen tuchtstraf opgelegd kan worden.

De tuchtoverheid beoordeelt discretionair of zij beoordelingsfouten van haar ambtenaren als tuchtrechtelijk strafbare vergrijpen aanmerkt. De Raad van State beschikt ter zake slechts over een marginaal toetsingsrecht. Om vast te stellen of een feit een tuchtinbreuk is, moet worden nagegaan of het betrokken personeelslid zelf -hetzij opzettelijk, hetzij door nalatigheid- de schuld draagt voor de verstoring van de goede werking van de dienst ingevolge dit feit, met andere woorden of hij een beroepsfout heeft begaan.

Het komt voorts niet aan de Raad van State toe om het onderzoek van de aan de verzoeker ten laste gelegde feiten over te doen. De Raad van State vermag enkel na te gaan of de tuchtoverheid op basis van de haar voorliggende gegevens redelijkerwijze tot het bewezen zijn van de feiten kon besluiten. Het bewijs van de ten laste gelegde feiten is belangrijk. Tuchtstraffen kunnen immers niet worden uitgesproken als zij berusten op onbestaande of niet nauwkeurig vastgestelde feiten. De zorgvuldigheidsplicht bij de feitenvinding vereist ter zake dat het bestuur slechts na een behoorlijk onderzoek van de zaak

en met kennis van alle relevante gegevens een beslissing mag nemen. Die zorgvuldigheidsplicht impliceert onder meer dat de tuchtoverheid moet overgaan tot een getuigenverhoor indien zulks noodzakelijk is om een zorgvuldig oordeel te vellen over het al dan niet bestaan van de feiten en over hun tuchtrechtelijke kwalificatie.

Een tuchtstraf kan, rekening houdend met het vermoeden van onschuld, alleen wettig worden opgelegd, wanneer de tuchtoverheid over voldoende gegevens beschikt om de ten laste gelegde feiten voor bewezen te houden. Uit de motivering moet blijken dat dit het geval is.

23. In de bestreden beslissing wordt vermeld dat de betrokken deur klemde. Uit de gegevens van het logboek, waarvan een uittreksel in het tuchtdossier is opgenomen, blijkt dat aan de betrokken deur op vrijdag, 20 november 2009, 107 keer werd gepoogd de deur te openen en op zaterdag, 21 november 2009, 26 keer. Van de 107 geregistreerde pogingen bleken er 22 waarbij de deur niet bleek te werken. Die 22 mislukte pogingen gingen uit van 7 verschillende personen. Van de 26 geregistreerde pogingen op de volgende dag waren er 9 mislukte pogingen die uitgingen van 3 verschillende personen.

In de bestreden beslissing wordt niet vermeld hoe die personen die op 20 en 21 november 2009 problemen ondervonden met het openen van de deur erin geslaagd waren om die deur alsnog te openen. Uit de verklaringen van de twee collega's van de verzoeker blijkt dat de problemen door het klemmen werden verholpen door enige kracht te zetten tegen de deur bij het openen, maar de bestreden beslissing spreekt zich daarover niet uit.

Reeds in zijn verhoor op 26 januari 2010 verklaarde de verzoeker dat hij ervan uitging dat de problemen met de deur enkel te maken hadden met het klemmen van de deur in het deurkader en niet met het slot. Als verklaring voor de vastgestelde schade voert hij tijdens hetzelfde verhoor aan dat het slotmechanisme door de verscheidene voorafgaande pogingen om de deur met

enige kracht te openen, steeds verder kan zijn verbogen. Tevens verklaarde hij de namen te willen bezorgen van de collega's die problemen ondervonden met de deur en vroeg hij om die collega's eveneens te horen. Die opmerkingen worden hernomen in het verweerschrift dat de verzoeker indiende tegen het voorstel om de tuchtstraf op te leggen.

In de bestreden beslissing wordt er evenwel van uitgegaan dat het horen van de andere gebruikers van het badgesysteem “geen meerwaarde” heeft, omdat geen van hen overging “tot het dermate gebruik van kracht dat de deur hierdoor beschadigd werd”. Aan de hand van dat uitgangspunt wordt in de bestreden beslissing bewezen geacht dat “de overige personeelsleden, in dezelfde concrete omstandigheden geplaatst hebben gekozen voor een andere oplossing” en dat de verzoeker “gelet op het voorgaande een onverschoonbare beoordelingsfout gemaakt” heeft.

Deze door de bestreden beslissing bewezen geachte stellingen stroken echter niet met de verklaringen van de twee collega's van de verzoeker, die in hun verhoor op 29 januari 2010 allebei verklaarden dat zij de verzoeker hadden aangeraden om een beetje harder te duwen tegen de deur. Na een volgende poging bleek de deur volgens hun verklaringen slechts één centimeter geopend te zijn, waarna de verzoeker de deur terug sloot en bij een volgende poging zijn schouder tegen de deur zette om die met meer kracht te openen. Beide collega's stellen nadrukkelijk dat de verzoeker niet “met volle geweld” zijn schouder tegen de deur heeft gezet.

De bestreden beslissing wijst aldus de verzoeker aan als enige die overmatige kracht zou hebben gebruikt bij het openen van de deur, zonder dat wordt ingegaan op de argumentatie van de verzoeker en van zijn collega's, waarin zij aannemelijk maken dat de vastgestelde schade het gevolg is van verscheidene pogingen om de deur met enige kracht te openen, veeleer dan van een eenmalige poging met overmatige kracht door de verzoeker. Door deze op zijn minst plausibele alternatieve verklaring niet nader te onderzoeken en ook niet

te motiveren waarom deze alternatieve verklaring verkeerd was of op zijn minst voldoende onwaarschijnlijk, heeft de verwerende partij zowel de zorgvuldigheidsplicht als de materiële motiveringsplicht miskend.

24. Het zesde, zevende en achtste middel zijn in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van de hoofdcommissaris korpschef van de politiezone Zuiderkempem 5365 van 24 maart 2010 waarbij Mike Vreys de lichte tuchtstraf “waarschuwing” wordt opgelegd.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 januari 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche